

Tero, Skäpä, Anni ja mä -minikuunnelma

Kuuntele minikuunnelma "Tero, Skäpä, Anni ja mä" Terveys ry:n verkkosivuilta www.terveysry.fi (kohdasta Päihdeettömät pohjat -hyvät jatkot).

Oheiset tehtävät liittyvät Terveys ry:n minikuunnelmaan. Tehtävien avulla on tarkoitus tutkia kuunnelmaa ja sen tarinaa, pohtia alkoholin käyttöä, sen haittoja sekä käytön ehkäisyä. Tehtäviä voi valita tarpeen, tavoitteen ja ikäryhmän mukaisesti. Mallivastaukset ovat kunkin kysymyksen perässä.

Kuuntele "Tero, Skäpä, Anni ja mä" -minikuunnelma ja vastaa kysymyksiin. Tehtäviin voi vastata yksin tai ryhmässä. Tehtävät voi jakaa ryhmittäin niin, että ryhmä 1 vastaa kysymykseen 1 jne. Tehtäviin voi vastata myös Learning Cafe -menetelmällä, jolloin kaikki pääsevät pohtimaan kaikkia kysymyksiä.

1. Jorma Dosentti esittäytyy

- Mitä Jorma Dosentti sanoo tutkivansa?
- Pohdi, miksi Dosentti haluaa tutkia mainitsemaansa aihetta.
- Mitä mieltä olet Dosentin havainnointimenetelmästä? Kuvaile sen hyviä ja huonoja puolia.

Vastaukset

- Jorma Dosentti sanoo tutkivansa nuorten alkoholin käyttöä.
 - Dosentti haluaa tietää mm.
 - miksi nuoret juovat
 - millaista nuorten päihteiden käyttö on
 - mistä nuoret saavat alkoholia käyttöönsä
 - mitkä asiat vaikuttavat siihen, että nuoret päättävät olla juomatta
 - miten alkoholin käyttöä voi ehkäistä
 - Dosentin käyttämissä menetelmissä on plussaa
 - paljon kerättyä tietoa
 - kuvailevaa tietoa
- Dosentin käyttämissä menetelmissä on miinusta
- epäluottamusta herättävä käytös, joka vaikuttaa kyttäämiseltä
 - ei toimisi oikeassa elämässä

2. Näyte 152: Karvinenkin tietää Annin dokaamisesta

- Miten Karvinen on saanut kuulla, että Anni on juonut viikonloppuna?
- Mitä Annille selvisi bileissä? Miksi asia selvisi?
- Pohdi, miksi Skäpä oli kuvannut Annia. Mitä seurauksia Skäpä'n toiminnasta oli
 - Annille
 - Annin perheelle ja tutuille
 - Skäpälle itselleen?

Vastaukset

- Karvinen oli nähnyt Skäpä'n ottamia kuvia Annista IRC-Gallerian sivuilla.

b) Annille selvisi, että alkoholin juominen ei ole hänen juttunsa. Asia selvisi siksi, että juomiskokemus oli niin raju ja siitä seurasi monta ikävää asiaa.

c) Skäfan mielestä kuvaaminen saattoi olla hauska juttu, koska Anni oli niin huonossa kunnossa. Joidenkin mielestä juominen ja humalassa sekoilu voi olla huvittavaa. Skäfa ei ehkä ajatellut, mitä seurauksia kuvaamisesta ja kuvien julkistamisesta Internetissä voisi Annille olla.

- Annille: kaikki Annin tuttavilla ja perheenjäsenillä oli mahdollisuus nähdä kuvia Annista vahvassa humalassa oksentelemassa ja pissimässä. Skäfan julkaisemat kuvat saattoivat Annin noloon tilanteeseen ja loukkasivat Annin yksityisyyttä. Skäfa ei ottanut Annille aiheuttavia negatiivisia seurauksia huomioon julkistaessaan kuvat. Kuvien julkaisu oli kuitenkin epäilemättä yksi syy siihen, että Anni tajusi, ettei juomisessa ole mitään järkeä eikä se ole hänen juttunsa.
- Annin perheelle ja tutuille: Annin perheessä Skäfan ottamien kuvien julkaisu voi aiheuttaa monia seurauksia. He saavat ehkä tietää Annin juomisesta kuvien kautta. Tämä voi olla perheelle yllätys ja pettymys, mutta myös vakavan keskustelun avaus perheessä. Perheen puuttuminen asiaan voi olla yksi syy siihen, miksi Anni heräsi ajattelemaan alkoholin haitallisuutta ja turhuutta. Kuvien julkistaminen Internetissä on kurjaa koko perheelle ja ystäville: kuvia ei koskaan saa poistettua netistä.
- Skäfan teko oli epäreilu ja epäeettinen. Ei ole oikein laittaa Internetiin toisesta salaa otettuja kuvia. Vielä epäeettisempää on laittaa arkaluontoisissa tilanteissa otettuja kuvia julkisesti esille. Skäfan ja Annin välit eivät varmaankaan enää olleet tapahtuman jälkeen entisenlaiset. Skäfa menetti ehkä yhden kaverin ja saattoi tuntea katumusta sekä syyllisyyttä omista toimistaan.

3. Näyte 223: Tero välittäjää vailla

a) Mitä Tero ehdottaa Skäfalle?

b) Mitä laki sanoo alkoholin välittämisestä alaikäiselle? Tutki Internetistä.

c) Mitä tiedät kuulemasi perusteella Teron juomatavoista?

d) Mitä on alkoholin liikakäyttö? Tutki ja kuvaile.

e) Miten kavერიipiiri suhtautuu Teron juomiseen?

Vastaukset

a) Tero ehdottaa, että Skäfa hankkisi hänelle viikonlopuksi alkoholia.

b) Laki kieltää alkoholin välittämisen alle 18-vuotiaalle.

c) Tero juo joka viikonloppu, usein kahtena iltana peräkkäin. Tero myös juo paljon ja holtittomasti.

d) Alkoholin liikakäyttö on juomista, josta aiheutuu fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia haittoja. Haitat voivat olla välittömiä eli akuutteja tai hitaasti kehittyviä eli kroonisia.

- akuutit haitat
 - fyysiset: pahoinvointi, reaktiokyvyn heikkeneminen ja siitä seuraavat onnettomuudet, krapula
 - psyykkiset: havaintokyvyn ja muistin heikkeneminen, estojen vähentyminen
 - sosiaaliset: riidat, tappelut
- krooniset haitat
 - fyysiset: sydän- ja verenkierroelimistön sairaudet, maksasairaudet
 - psyykkiset: alkoholismi, mielialavaihtelut
 - sosiaaliset: alkoholistin perhe kärsii, arkipäivän järjestyshäiriöt

e) Teron juominen häiritsee ja huolestuttaa hänen kavereitaan, jotka ovat alkaneet välttelemään hänen seuraansa erityisesti silloin, kun Tero on juonut.

4. Näyte 1057: Tiiraile lisätietoja

- a) Tutki osoitetta www.terveysry.fi.
- b) Kenelle sivusto on tarkoitettu?
- c) Löydätkö sivustolta itseäsi kiinnostavia asioita?
- d) Mitkä Internet-sivustot tarjoavat nuorille tietoa alkoholista ja sen haitoista? Tutki ja anna esimerkkejä.

Vastaukset

- a) Tutkitaan tehtävässä mainittua sivustoa.
- b) Pohditaan, onko sivusto tarkoitettu esimerkiksi opettajille, lasten ja nuorten parissa toimiville ammattilaisille, vanhemmille tai nuorille.
- c) Mainitaan itseä kiinnostavia asioita, mikäli sellaisia löytyy.
- d) Aluksi luokassa tai ryhmässä voidaan keskustella siitä, mitkä järjestöt tai muut tahot tarjoavat tietoa alkoholista ja sen haitoista. Keskustelun jälkeen voidaan siirtyä tiedon etsimiseen tai varmentamiseen netistä. Esimerkit voivat olla Internet-osoitteita.